

POLITIKKUR

Hvat gevur heima-stýrislógin?

HEIMASTÝRISLÓGIN ER IKKI BARA LUTVISA VERK JAVN AÐARFLOKKSINS AV TI, AT FLOKKURIN HEVUR VERIÐ VIÐ TIL AT FRAMT HANA Á TINGI SAMAN VIÐ SAMBANDSMONNUM OG SJÁLVTÝRISMONNUM; MEN IKKI MINST TI, AT HON VERULIGA ER AVSKRIFT AV UPPSKOTI JAVNAÐARFLOKKSINS TIL EINA NYGGJA STÝRISSKIPAN FYRI FØROYAR. TAÐ ER NÆRUM IKKI MUNUR Á HESUM UPPSKOTI OG LÓGINI SJÁLVARI. HEIMASTÝRISSKIPANIN ER STORSTA FRAMSTIG, SUM GJORT ER Á SJÁLVTÝRISLEIÐINI, OG RÚMARI STJÓRNARSKIPAN BER ILLA TIL AT VINNA Í RÍKISFELAGSSKAPI VIÐ ANN AÐ LAND

Vunnin stjórnarmál

Heimastýrislógin heindi fyri miklum stríði, ið staðið hevði um stjórnarmál, flaggmálið og málspurningin — alt spurningar, ið høvdu elvt til ógilt klandur og stríð, eitt stríð, ið hevði stórliga tarnað framburði á øðrum samfelagsokjum. Fulla viðurkenningin av flagginum og móðurmálinum tók burtur mikið agg millum tjóðirnar báðar: Føroyar—Danmark.

TEKUR BURTUR TRYST LANDANNA MILLUM

Stríðið og klandrið um stjórnar-spurningin, flaggið og málið var av versta slag. Øðrumegin vildi sambandið ongar broytingar, og hinvegin gjordu teir »national« al-

vegis nógv burtur úr hesum málum — ikki fyri at loysa tey á besta hátt, men fyrst og fremst ráddi um at brúka tey til ósing og rumbul í politiska livinum, og hetta eydnaðist monnum og flokkum ofta sera væl.

Trýstið Danmarkar og Føroyar millum var ofta nógv, og júst hetta trýsti elvdi til klandur og stríð, og hatprædikantarnir royndu á besta hátt at nora um politisku illskuna og pota óndskap av versta slag niður í mannasalirnar; men tó kann viðmerkjast, at hin gamli sjálvstýrissflokkurin var meira spakførur enn avleggjarin, fólkalokkurin, hvørs elitrandi haturstala og skrivning móti danum og Danmark undir krignum var so á tremur av óndsinni, at sjálvt rumbul- og ósingartal tjóðveldismanna bliknar, um ein sammetir verstu fólkalokkstiðina við hina verstu tjóðveldisosingina.

Við heimastýrislógin, sum greiðir stjórnarmálið, flaggmálið og málspurningin, er broddurin tikið av politiska villskapinum, og hetta hevur so aftur ta avleiðing, at hitt mikla trýstið tjóðanna millum veruliga er burturbeint, tó at viljeðandi og ósonn tala og skrivning framvegis er væl kend og verður nýtt til at kynda hatur og politiskan órskap í dagsins politikki.

I sannari talu og skrivning kann heimastýrislógin ikki brúkast sum vápn móti donum, tí hon veitir okkum alt tað sjálvstýri, allar tær semdir og óll tey rættindi, vit sjálvir vilja taka við.

- * Hitt, at sjálvt hitt sokallaða »sjálvstýrisslandsstýri« ikki
- * hevur tikið við meira sjálvstýri og øllum teimum rættindum, heimastýrislógin veitir okkum, er einki at illkenna danir fyri; teir hava ongar
- * vegir lagt nakað trýsti á okkum, tvørtur imóti hava vit
- * fingið vælild haðani — og

- * tá ikki minst hitt sokallaða
- * »sjálvstýrisslandsstýri«.

FRÁ SAMBANDI UMVEGIS »SJÁLVTÝRI« TIL LOYSING

Við heimastýrislógin fór hin gamla antistøðan aftur í søguna.

Við heimastýrislógin vinnu vit nógv meira, rúmar og viðari sjálvstýri enn gamli sjálvstýrissflokkurin nakrantíð hevði havt á stevnskrá síni.

Við heimastýrislógin vinnu vit meira sjálvstýri enn tað sındrið, ið sjálvstýrissflokkurin setti sær fyrst at fremja í 1906 og sostatt og harvið alt tað sjálvstýri, ið sambandsflokkurin hevði sett sær sum mál at berjast imóti.

Stjórnarliga var sostatt grundarlagið tikið undan bæði sjálvstýrissflokkinum og sambandsflokkinum.

Heimastýrislógin gevur okkum alt tað sjálvstýri, vit sjálvir hava hug at taka, gjalda og valda, ja, hon er so rúm, at vit nær tað skal vera kunnu taka hina fullu loysingina. Heimastýrislógin er ein hin rómasta, ið hugsast kann tveggja landa millum. Tað stendur til okkum sjálvir at avgera, hvussu nógv sjálvstýri, vit vilja hava.

Hesin generelli rættur til yvir-tøkur og verketan av øllum tí sjálvstýri, vit eru førir fyri og til reiðar at leggja undir okkara valdoki, er ein hin týðningarmesti aðaltáttur í stjórnarskipanini, sum skrásettur er í heimastýrislógin.

Alt tað sjálvstýri, vit higartil hava vundið, er framt av javnaðar-, sambands- og sjálvstýrissflokkinum; meðan ikki ein snokil er vunnin av teimum sokallaðu »sjálvstýrissflokkunum«. Ikki ein yvirtøka er framt av teimum, ja, teir hava enn ikki so mikið sum yvirtikið tað, ið yvirtikið var framanundan — eitt nú post-verkið. Hesir flokkar hava bara prógvað, at alt teirra sjálvstýrissfullveldis- og loysingarprát var — BLUFF!!

FULLA VIÐURKENNING FLAGGSINS

Longu í 1931 setti javnaðarflokkurin fullfíggað uppskot fram á tingin um fulla viðurkenning av føroyska flagginum; men bæði sambands- og sjálvstýrismenn vóru imóti.

Hetta var alt ov gott rumbulmál at missa av hondum.

Óg dúgliga hevur verið rumblað við málinum óll hesi árin; men við heimastýrislógin vann flaggið hina fullu viðurkenning.

Tá Føroyar undir krignum vórðu hersettar av bretum vendu L. Zachariassen fyrst sjálvstýrissflokk-in og P. M. Dam fyrst javnaðarflokk-in ser til bretska ríkisstýrið og kravdu fulla viðurkenning av føroyska flagginum. — Fólka-floksmenn bara demonstreraðu og østu fólk upp til vargar.

FLAGGIÐ VANN TÁ SINA FYRSTU VIÐURKENNING.

Endalig skráseting var hetta ikki, tí vit vóru jú partur av danska ríkinum við sama lag.

Bert ein nýggj stjórnarskipan kundi fremja hina fullu viðurkenningina, og hon kom við heimastýrislógin.

Um hetta sigur heimastýrislógin:

»Serligt føroyskt flagg verður viðurkent. Ríkisvaldið nýtir í Føroyum Dannebrog, eisini á skipum sínum. Privat-persónar eins væl og felag og stovnar — skulu hava rætt at nýta ríkisflaggið á landi. Annars eru ásetanirnar um at nýta føroyska flaggið í Føroyum, eitt sermál.«

Fyri uppskotinum um fulla viðurkenning av flagginum atkvøddu javnaðarmenn, sambandsmenn og sjálvstýrismenn.

Imóti vóru fólkalokksmenn!!

FØROYSKA MÁLIÐ FÆR FULLA VIÐURKENNING

Eisini føroyska málið fær fulla viðurkenning í øllum livsins forum — fulla viðurkenning sum høvuds-mál.

Um hetta verður sagt í heima-stýrislógin:

»Føroyskt verður viðurkent sum HÖVUÐSMÁL, men danskt skal lærast væl og virðiliga, og danskt kann eins væl nýtast í almennum viðurskiftum.«

Hitt sokallaða »sjálvstýrisslandsstýri« kom við einum uppskoti um at strika orðini um danska málið úr heimastýrislógin.

Hetta er eitt vanligt úrslit av trongdskygdari nationalismu, eitt lið í virki teirra at gera sjónarring okkara so trongan sum gjørligt, eitt lið í arbeiðinum at gyrða føroy-ingar inni á einum trongum »nation-alume heimabæti, eitt lið í »nation-al« verki teirra at kvetta mál-bondini til grannatjóðirnar — Norðanlandini.

Føroya Maskinskúli

Undirvisingin byrjar 3. november kl. 0800 til niðanfyrir nevndu prógv:

1. Maskinisteksamen: ½ ára skeið fyri faklærðar við vanligum fólkasculalærdómi. (Skeið bert um nógvir tekna seg).

Maskinisteksamen er sjálvstøðugt prógv, men kan verða nýtt sum upptøkuroynd til skeið til føroyskt maskinprógv, um næmingur samstundis lesur matematik, kemi og enskt.

2. Føroyskt maskinprógv: ½ ára skeið fyri menn við omanfyri nevndu upptøkuroynd, millumskulaprógv við í minsta lagi mg÷ (13,33), teknisk forbedelseeksamen ella samlikumi ella stóri prógvi.

Føroyska maskinprógv er sjálvstøðugt prógv, men kan verða nýtt sum uppfyltingarroynd til skeið til maskinmestereksamen.

3. Maskinmestereksamen: 1 ára skeið fyri teir, ið staðið hava føroysku maskinroyndina ella opyrkningspróven.

Fyrstu ferð kann tað henda, at skeiðið verður nakað longur enn 1 ár.

Áhugaðir verða bidnir um skrivliga at venda sær til Føroya Maskinskúla, Tórshavn.

GEORG NOLSØE

Mattalág · Telefon 3357

Trikotasjuvørur í heilsolu

Hví???

so nógv stríð, tá ið tað ikki er neyðugt.

Crede Debonair turkmaskinan ger arbeiði nógv lættari, skjótari og betri, og prisurin er sámuligur kr. 545 Spyrdið um treytr.

RADIO-EL tlf. 1397

FØROYA

BANKI

banki FØROYA

ARBÆIÐSTÓL

STOYRICÓÐS

RESLEG

TIMBUR

BYGGITILFAR

Telefon: 5143 - 5265

Telegr.: Kjelbro, Klakksvík

Telex 20

KLAKKSVÍKAR

TIMBURHANDIL

PI. J. F. KJØLBRO